

Examenul de bacalaureat național 2015

Proba E. b)

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Limba și literatura maghiară maternă

Filiera teoretică – Profilul real

Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

Clasa a XI-a

Simulare

- **Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

a. a vershelyzet sajátosságai

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz. 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a konkrét vershelyzetre csak az első strófa harmadik sora, illetve az utolsó versszak utal. A köszönési formulák halmozása azonban azt sejteti, hogy a szöveg fiktív beszédhelyzetben született.

b. a versszerkezet jellemzői

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz. 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a kompozíció tudatos szerkesztésre utal. Többféleképpen tagolható. Egyik lehetséges tagolás szerint a hat strófából álló vers két, aránytalan részre bontható. Az első egység szenvedélyes hangú szerelmi vallomás, öt strófát tartalmaz, kifejezőmódjára a művészi eszközök gazdagsága jellemző. A második egységet az utolsó szakasz alkotja. Júliának a vallomáshoz való viszonyulását mutatja meg. A másik tagolás szerint a verset a reneszánsz kedvelt szerkesztési eljárása, a tükörszimmetria jellemzi. Ha az egymásnak megfelelő szakaszokat félkörívvel összekapcsoljuk, a tükörpárhuzam elve szerkezethez jutunk. Az egymásnak megfelelő szakaszok az 1. és a 6. (a vershelyzetet jelölik meg); a 2. és a 4. (a lírai én érzelmeit fejezik ki); a 3. és a 4. (Júliát jelenítik meg) strófák. (Egy tagolási lehetőség bemutatása teljes értékű válasznak számít.)

c. a poétikai eszközök jelentésképző szerepének értelmezése

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz. 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: metaforák halmozása (pl. „*Én drágalátos palotám, / Jó illatú, piros rózsám*”), jelzőhalmozás (pl. „*Gyönyörű szép kis violám*”), fokozás (pl. „*Én szívem, lelkem, szerelmem, / Idvöz légy, én fejedelmem!*”), ellentét („*Feltámadá napom fénye, / Szeműldek fekete széne*”),

túlzás teszi hatásossá a szerelmi vallomást. A metaforák azonosító elemei a beszélő humanista értékrendjét hangsúlyozzák.

d. a verszene sajátosságai

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a strófák felező 8-as sorokból épülnek fel, a sorok ritmusképlete 4/4. A sorvégek bokorímben csengnek össze (aaaa). A zeneiséget fokozzák az ismétlések (pl. „Élj, élj”), az alliterációk (pl. „szép szerelmem”).

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat **5 pont**

Helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 3 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 3 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 1 pont.

Helyesírás, nyelvhelyesség

5 pont

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Bármely, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

a. A téma megfogalmazása

3 pont

Lehetséges válasz: A szöveg témája egy 1974-es ásatás leleteinek bemutatása.

b. A régészeti szenzáció fogalmkörébe tartozó szavak, kifejezések

5 pont

Lehetséges válasz: cserépkatonák és lovak töredékei, mázas cserépfigurák, cseréphadsereg, harcosok stb.

c. Egy cserépkatona bemutatása

7 pont

Lehetséges válasz: 1,6–1,7 m magas, álló vagy térdelő alak, törzse belülről üres, karja és lába tömör agyag, a gyalogosok haja kontyba kötött, a harcosok sapkát viselnek.

d. Szövegalkotás

Tématartás

5 pont

A monológ szövegalkotási követelményeinek betartása (egyed szám első személy, személyesség, laza szerkezet)

5 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás

5 pont

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

a. a választott alkotás műfaji sajátosságai

5 pont

Érvényes, a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a műfaji sajátosságok igazolása a választott alkotásban: a novella rövid terjedelmű epikus alkotás, cselekménye zárt, egyetlen eseményre koncentrál, kevés szereplőt vonultat fel, a szereplők általában változatlan jelleműek, gyakran csattanóval zárul; a regény a legterjedelmesebb epikus alkotás, cselekménye szerteágazó, több szálon fut, sok szereplőt, több helyszínt vonultat fel stb.

Probă scrisă la limba și literatura maghiară maternă

Simulare

Barem de evaluare și de notare

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică; Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

b. a történetalakítás sajátosságai a választott romantikus epikus alkotásban **5 pont**

Érvényes, a kor és a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a metonimikus és/vagy metaforikus történetalakítás sajátosságainak kiemelése (pl. lineáris cselekményvezetés, kronologikusság, ok-okozati összefüggés az események között, a történet a valóság illúzióját kelti: valószerű hely, idő, szereplők; idősíkváltás, megszakítottság, metaforikus motívumok/mozzanatok, az elbeszélés szintjei, mindentudó/korlátozott tudású elbeszélő, egyenes beszéd, függő/szabad függő beszéd, nézőpontváltás)

c. a mű tér- és időszerkezete **5 pont**

Érvényes, a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: metaforikusság a térszerkezetben, metaforikusság és metonimikusság az időszerkezetben (pl. külső/belső tér, külső/belső idő, az elbeszélés ideje és az elbeszélő idő, idősíkváltás, megszakítottság).

d. az alakteremtés módzatai (elbeszélői leírás, beszéltetés, cselekedtetés, a környezet jellemábrázoló szerepe stb.) **5 pont**

Érvényes, a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: elbeszélői leírás, cselekedtetés, beszédmód, a környezet jellemábrázoló ereje, más szereplőkkel való viszony megléte/hiánya, névadás stb.

Az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása, logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalomhasználat **5 pont**

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, tartalmi és formai jegyek betartása 5 pont, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, két-három jellemző tárgyalása 3 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 3 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, kísérlet értekező szöveg alkotására 1 pont.

Helyesírás, nyelvhelyesség **5 pont**